

STAND VAN ZAKEN VTH-AANDACHTBEDRIJF STORT DOONWEG EERBEEK

Auteur	5.1.2e (ODRA)
Datum P-beraad	4 november 2024
Onderwerp	Stand van zaken VTH bij Stort Doonweg te Eerbeek (hierna SD) Werkbezoek aan Stort Doonweg op 6 november 2024

ADVIES

1. Kennisnemen van het voornemen dat Stort Doonweg B.V. (hierna SD) versneld een gedeeltelijk eindafsluiting wil laten aanbrengen.
2. Bespreken uitnodiging stichting Natuurlijk Schoon Eerbeek
3. Kennisnemen en bespreken annotatie werkbezoek SD

SAMENVATTING

Stort Doonweg B.V. (hierna SD) wil de eindafsluiting van hun stortplaats in Eerbeek versneld uitvoeren. In 2025 worden vier zijden afgedicht, gevolgd door het bovenvlak van de stort in 2027. Dit plan voorkomt mogelijke verdere verontreiniging van grondwater en bodem. Voor de uitvoering zijn toestemmingen nodig op het gebied van stikstof en omgevingsplan. De kosten voor de afsluiting van de taluds worden geschat op €1,2 miljoen. Voor de gehele eindafsluiting zoekt SD financiering vanuit het nazorgfonds.

AANLEIDING

Tijdens het P-beraad op 9 september 2024 bent u geïnformeerd over de vertraging in de uitvoering van de tijdelijke kortetermijnmaatregelen die na de zomer van 2024 gepland waren.

Gewijzigde plannen SD

SD heeft opnieuw onderzocht of het mogelijk is om de definitieve eindafsluiting¹ eerder aan te brengen dan in 2047. SD acht het nu verantwoord om in 2025 versneld alle vier zijden (taluds) van de stortplaats af te dichten. Naast milieukundige, civieltechnische en bedrijfseconomische overwegingen heeft SD daarbij ook de recente positieve resultaten van het inklinken van de stortplaats meegewogen. SD is daarnaast van plan om in 2027 ook het bovenvlak, waar momenteel zonnepanelen staan, van een eindafsluiting te voorzien.

Het versneld afsluiten heeft meerdere voordelen. Zo hoeven de te vervangen ringsloot en de waterbuffering niet langer vloeiwaterdicht te zijn, omdat alleen schoon regenwater van de taluds geïnfiltreerd of afgevoerd hoeft te worden. Bovendien zijn er geen tijdelijke maatregelen nodig die later weer ongedaan moeten worden gemaakt.

Tijdens uw werkbezoek op 6 november a.s. zal SD een presentatie geven van de nieuwe plannen (zie ook de annotatie).

SD is op 28 oktober 2024 benadert door de regionale krant de Stentor en heeft de nieuwe plannen kenbaar gemaakt. [Opvallende ingreep bij stortbult in Eerbeek: beruchte staalslakken toch sneller afgedekt | Brummen | destentor.nl](#)

¹ Een eindafsluiting bestaat in de regel uit een steunlaag van zand 0,3 m, een laag trisoplast (flexibele, waterdichte klei-polymeer), 2 mm HDPE folie, 0,30 m drainagezand en een leeflaag van 1 m.

DOELSTELLINGEN

Doelstellingen:

- Voorkomen van verontreiniging van het grondwater en de bodem van het omliggend terrein, door Stort Doonweg te verplichten om de stort af te werken en alle noodzakelijke voorzieningen te treffen.
- Uitgebreid en adequaat monitoren van het grondwater.
- Aangescherpt en frequent toezicht en indien nodig handhavend optreden.
- Proactief communiceren met de omgeving, de lokale en provinciale politiek.

Gewenste resultaten in 2024/2025:

- Een door de provincie goedgekeurd afdichtingsplan, inclusief bestek en voldoen aan de randvoorwaarden natuurregels.
- Een geactualiseerd monitoringsplan voor grondwater.
- Houden van een informatiebijeenkomst voor omwonenden.

VOORWAARDEN VAN VERSNELD AANBRENGEN EINDAFDICHTING

Voor het versneld aanbrengen van de eindafdichting moet SD op basis van de geldende omgevingsvergunning ter goedkeuring voorleggen:

1. Een afdichtingsplan inclusief een uitvoeringsgereed plan (bestek). Volgens SD is het afdichtingsplan nagenoeg gereed en kan op korte termijn ter goedkeuring worden voorgelegd.
2. Een beplantingsplan voor de vier af te dekken taluds. Dit beplantingsplan gaat onderdeel uitmaken van het afdichtingsplan.

Daarnaast moet SD de volgende toestemmingen verkrijgen:

3. Omgevingsvergunning gebiedsbescherming: op 2 juli 2024 zijn de beleidsregels voor stikstofsaldering door GS aangepast. SD moet hierdoor hun eerdere plannen herzien om stikstof te kunnen salderen met papierfabriek Folding BoxBoard (FBB) te Eerbeek.
4. Besluit Omgevingsplanactiviteit (Bopa; voorheen: buitenplanse afwijking): Binnen de inrichting is een perceel aangewezen met de functie 'bos'. SD onderzoekt of het afdichten van de taluds leidt tot een afwijking van deze bestemming. Is dat het geval, dan moet een Bopa-procedure worden gevolgd.

Daarnaast moet SD de al eerder verkregen toestemmingen herzien:

5. Omgevingsvergunning soortenbescherming: de vergunning is verleend onder de voorwaarde dat mitigerende maatregelen worden getroffen. Hiertegen hebben omwonenden bezwaar gemaakt. De commissie Rechtsbescherming heeft advies uitgebracht en vraagt GS of er alternatieven zijn die minder belastend zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen van de natuur. De beslistermijn is 30 oktober 2024 en wordt verlengd om de alternatieven te onderzoeken. Zie ook hierna onder "lopende procedures"
SD onderzoekt of met de nu gewijzigde plannen deze vergunning nog wel nodig is.
6. Omgevingsvergunning bomenkap: Hiervoor is op 10 april 2024 een omgevingsvergunning verleend en ligt bij de Rechtbank Midden-Nederland. Ook hiervoor geldt dat SD onderzoekt of met de nu gewijzigde plannen bomenkap nodig is en dientengevolge deze vergunning nog wel nodig is. Zie ook hierna onder "lopende procedures"

SD heeft de uitvoering voor het versneld aanbrengen van een eindafdichting gepland voor voorjaar van 2025. Deze planning is sterk afhankelijk van hoe de procedures voor de toestemmingen onder 3 en 4 verlopen. In geval van bezwaar- en beroepsprocedures bestaat het risico dat de planning uitloopt.

GEVOLGEN VERSNELD AANBRENGEN EINDAFDICHTING

Toezicht

Op 29 augustus 2024 is Stort Doonweg verzocht om voor 1 januari 2025 een afdichtingsplan op te stellen voor het afdichten van de delen van de stort die stabiel zijn. Een volledige eindafdichting wordt in 2026 verlangd, tenzij dit technisch niet mogelijk is. Daarnaast moet op grond van de vergunning voor 1 februari 2025 een leeflaag op de drie taluds worden aangebracht. SD heeft toegezegd tijdig een afdichtingsplan in te dienen. Afhankelijk hiervan wordt beoordeeld in hoeverre SD gehouden is aan het aanbrengen van een leeflaag² voor 1 februari 2025 en het aanbrengen van een volledige eindafdichting in 2026.

Financiële gevolgen

Volgens SD bedragen de kosten voor het versneld aanbrengen van de eindafdichting van de vier taluds ongeveer €1,2 miljoen. Voor de volledige stortplaats is echter een aanzienlijk groter bedrag nodig. Om deze kosten te dekken, is SD op zoek naar aanvullende financiering en heeft gevraagd of het mogelijk is om het bedrag dat in het nazorgfonds is gereserveerd voor de eeuwigdurende nazorg, in te zetten voor het aanbrengen van de eindafdichting. Dit gereserveerde bedrag zou beschikbaar komen zodra de stort volledig is afgedicht en overgedragen aan de provincie. Volgens SD is er in het nazorgfonds €4,5 miljoen gereserveerd, dat pas in 2047 gebruikt zou mogen worden. SD zou graag een deel van dit bedrag nu willen inzetten voor het afronden van de eindafdichting van de volledige stortplaats, met de intentie om gedurende de resterende looptijd het fonds weer aan te vullen. Daarnaast wil SD dat de levensduur van de eindafdichting op 100 in plaats van 75 jaar wordt gewaardeerd waardoor de nazorgkosten navenant omlaag gaan.

Reactie nazorg stortplaatsen provincie: het aanbrengen van de eindafdichting is de verantwoordelijkheid van de exploitant voorafgaand aan de nazorgfase en mag niet gefinancierd worden uit het Nazorgfonds volgens artikel 15.47 van de Wet milieubeheer. Het fonds mag alleen worden gebruikt voor nazorgactiviteiten en er kan niet uit worden geleend. Bovendien is er momenteel niet voldoende geld in het fonds voor alle nazorg; er ontbreekt nog €3 miljoen. Eerdere verzoeken in 2019 om geld uit het fonds te ontvangen, zijn ook afgewezen.

Het verzoek van SD om de aan te brengen eindafdichting te waarderen op 100 jaar is in behandeling bij nazorg stortplaatsen provincie Gelderland.

(LOPENDE) PROCEDURES

1. Handhavingsverzoek (omgevingsvergunning activiteit milieu; ODRA24HV0021)

Omwonenden van negen adressen hebben eind mei 2024 een handhavingsverzoek ingediend in verband met het in hun ogen illegaal dumpen van 230.000 ton staalslakken op de stort Doonweg. 5.1.2e

5.1.2e

² In de vergunning staat dat een leeflaag moet worden aangebracht ongeacht of de eindafdichting wel of niet is aangebracht. Het ligt niet in de rede om een leeflaag te laten aanbrengen en kort daarna weer te verwijderen wanneer een bovenafdichting wordt aangelegd.

2. Handhavingsverzoek (flora- en fauna; 2024-007618; 2024-009280 en 2024-008080)

Op 5 juni 2024 hebben omwonenden een handhavingsverzoek ingediend vanwege de lozing/dumping van staalslakken. Tijdens een controle op 14 juli 2024 is gebleken dat geen sprake is van een overtreding. Het handhavingsverzoek is afgewezen. Op 12 september 2024 is hiertegen bezwaar gemaakt. Op 10 december 2024 heeft de commissie Rechtsbescherming een zitting gepland.

3. Handhavingsverzoek (stikstofdepositie; 2024-0121173)

Op 30 september 2024 heeft Stichting Natuurlijk Schoon Eerbeek een handhavingsverzoek ingediend tegen het in 2019 zonder natuurvergunning aanbrengen van staalslakken. Zij verlangen dat de stikstofuitstoot wordt gecompenseerd. Het verzoek is in behandeling.

4. WOO-verzoek

Er zijn meerdere WOO-verzoeken ingediend over de stort Doonweg. Op 24 september 2024 is door WillMar Press and Productions een WOO-verzoek ingediend over het aanvullende onderzoek naar PFAS in het grondwater. Dit onderzoek is vanuit het programma GVL-Bodem toegevoegd aan de reguliere grondwatermonitoring. Op het moment van het verzoek waren de resultaten hiervan nog niet bekend.

Op 4 oktober 2024 is door Stichting Natuurlijk Schoon Eerbeek en omwonenden een nieuw WOO-verzoek ingediend over de monitoring van de stort Doonweg. Het WOO-verzoek is in behandeling van het WOO-team van de provincie.

5. Bezwaar omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit (2024-006975)

Omwonenden hebben bezwaar gemaakt tegen de verleende omgevingsvergunning. Deze vergunning is nodig voor de uitvoering van de fase 1 maatregelen. Op 20 augustus 2024 heeft de Commissie Rechtsbescherming een hoorzitting gehouden waarbij omwonenden aanwezig waren. Ook De Gelderlander en de Partij voor de Dieren waren aanwezig. De commissie Rechtsbescherming heeft advies uitgebracht en vraagt GS of er alternatieven zijn die minder belastend zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen van de natuur. De beslistermijn is 30 oktober 2024 en wordt verlengd.

De beslissing op bezwaar wordt aangehouden totdat de gewijzigde plannen van SD uitsluitel geven of de vergunning nog wel nodig is.

6. Beroep

Stichting Natuurlijk Schoon Eerbeek en omwonenden hebben op 3 september 2024 beroep ingesteld bij de rechtbank Midden-Nederland tegen de beslissing op bezwaar van GS waarbij hun bezwaren conform het advies van de commissie Rechtsbescherming niet ontvankelijk worden verklaard. Inhoudelijk betreft het een verleende goedkeuring van een plan van aanpak voor de korte termijn maatregelen fase 1.

Ingeval de gewijzigde plannen definitief zijn, wordt het eerdere plan van aanpak door SD ingetrokken. De rechtbank kan dan gevraagd worden om het beroep niet in behandeling te nemen omdat er dan geen procesbelang meer is.

7. Voorlopige voorziening / Beroep

Voor de benodigde bomenkap is vanwege de uitvoering van de kortetermijnmaatregelen fase 1 op 10 april 2024 een omgevingsvergunning verleend. Een voorlopige voorziening (vovo) is aangevraagd en tegelijk is beroep ingesteld. De Rechtbank Midden-Nederland houdt de vovo aan omdat nog niet direct bomen gekapt gaan worden.

Ingeval de gewijzigde plannen definitief zijn, is het mogelijk dat bomenkap niet nodig is of slechts gedeeltelijk. Deze ontwikkeling wordt dan aan de beroepszaak toegevoegd.

BETROKKEN PARTIJEN

Intern (rol bevoegd gezag)

- Omgevingsdienst Regio Arnhem (projectleiding, toezicht en handhaving)
- Omgevingsdienst Regio Nijmegen (vergunningverlening)
- VTH-provincie (natuur)
- Programma Eerbeek-Loenen (provincie)

Ketenpartners

- Gemeente Brummen
- GGD
- RWS
- Waterschap Vallei & Veluwe

Overige belanghebbenden

- Camping Robertsoord
- Omwonenden
- Stichting Natuurlijk Schoon Eerbeek

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Dialogoog met omwonenden

De omwonenden die een WOO-verzoek hebben ingediend, zijn uitgenodigd voor een overleg op 28 juni 2024 in een lokaal vergadercentrum. Het projectteam hoopte hiermee een dialoog te starten over SD en verdere escalatie te voorkomen. Van de zeven genodigden gaven twee expliciet aan geen interesse te hebben, terwijl de andere vijf zelfs na een herinnering niet reageerden.

Ook een één-op-één gesprek met een campinghouder nabij de Stort Doonweg heeft geen openingen opgeleverd. De campinghouder heeft ondanks dit gesprek een WOO- en een handhavingsverzoek ingediend.

De meeste omwonenden hebben zich verenigd in de op 9 juli 2024 opgerichte Stichting Natuurlijk Schoon Eerbeek (zie ook website [index](#))

Dialogoog en omgevingsdienst

Op 17 oktober jl. zijn de stichting en omwonenden door de ODRA gepolst voor een nieuw overleg. Daarop heeft de voorzitter van de stichting, mevr. Kapenga contact opgenomen met de projectleider van de ODRA en haar verhaal gedaan. De stichting wil geen overleg met de omgevingsdienst. Als reden wordt opgegeven dat de omgevingsdienst alleen maar wil informeren en dat zij al vijf jaar niets doet aan handhaving en meer dan een alfabet aan fouten maakt. Op 21 oktober 2024 is per mail aan de stichting en omwonenden uitgelegd dat het overleg echt bedoeld is om hun zorgen en vragen centraal te stellen. Tot nu toe is hierop niet gereageerd.

Hoe communicatie met omwonenden ter hand nemen?

Duidelijk is dat er bij de stichting en de omwonenden veel emotie op het dossier zit. Hun inzet is nu vooral gericht op de verwijdering van de aangebrachte staalslakken. Gelet op de grote hoeveelheid staalslakken die hier is toegepast, de (milieu)effecten die een eventuele verwijdering met zich meebrengt en het feit dat toepassing van staalslakken onder bepaalde condities is toegestaan, is de vraag hoe realistisch de inzet van omwonenden is. Daarbij speelt ook de recente uitspraak van de Raad van State over de staalslakken in Spijk een rol. In die casus oordeelde de Raad van State dat de afvoer van alle aangebrachte staalslakken niet aan de orde kon zijn.

5.1.2e heeft via uw woordvoerder u en het voltallige college uitgenodigd om op locatie u te laten bijpraten. U heeft aangegeven bereid te zijn om het gesprek met de stichting te voeren maar niet met het voltallige college. De voorlopige datum voor een gesprek is op 11 november 2024 gepland.

De verwachting is dat de stichting haar verhaal doet over de gang van zaken die in hun ogen niet deugt. Nieuwe ontwikkeling zijn de gewijzigde plannen van SD om versneld de bovenafdicthting aan te brengen. De stichting heeft via de media voorzichtig positief hierop gereageerd. [Opvallende ingreep bij stortbult in Eerbeek: beruchte staalslakken toch sneller afgedekt | Brummen | destentor.nl](#)

Voor het bezoek zal een annotatie worden opgesteld waarbij vooral rekening wordt genomen met de zorgen over gezondheid en dan in het bijzonder de grondwaterkwaliteit en luchtkwaliteit. Wat niet onbesproken mag blijven is de wijze waarop de stichting verwijten maakt naar de omgevingsdienst en provincie. [Foutenfestival rond stort Doonweg duurt voort - Al het nieuws uit Brummen](#)

Voorstel: Uitnodiging bespreken in het p-beraad.

Gemeente Brummen

Stichting Natuurlijk Schoon Eerbeek heeft net als u en GS ook het college en de gemeenteraad van Brummen uitgenodigd voor een werkbezoek. Nog niet bekend is wanneer dit werkbezoek plaatsvindt.

Statenvragen

Opnieuw zijn er Statenvragen gesteld over de Stort Doonweg. Dit keer stellen SP, PvdA en 50plus vragen. De antwoorden hierop worden in het P-beraad van 11 november 2024 aan u voorgelegd en komen daarna in het college van 19 november 2024 aan de orde.

PFAS-ONDERZOEK GRONDWATER

Aanvullend op de reguliere grondwatermonitoring heeft de afdeling programmering- GVL- bodem opdracht gegeven aan SD om PFAS te analyseren. Uit de resultaten blijkt dat er aan de noordoostkant van de stort een kleine verhoogde waarde aan PFAS is gemeten. Deze concentraties bevinden zich nog onder de norm voor indicatief niveau van ernstige verontreiniging.

Door de opzet van de peilbuizen en de gemeten concentratie wordt nu uitgezocht of en op welke manier nog verder onderzoek moet plaatsvinden. Het initiatief hiervoor ligt bij programmering en maakt deel uit van het onderzoek naar de PFAS-aandachtlocaties.

VERVOLGSTAPPEN

Voor de komende zes weken staan de volgende acties gepland:

- 30 oktober 2024 bezoek van de staatssecretaris aan stichting Natuurlijk Schoon Eerbeek
- 6 november 2024 werkbezoek van gedeputeerde Mol aan SD en eigenaren van de SD, directie van papierfabrieken DS Smith en FFB/Stort Doonweg.
- Gesprek op (11) november van de gedeputeerde met leden van de stichting Natuurlijk Schoon Eerbeek.
- Afstemmen door SD opgesteld persbericht. Eind november 2024
- 15 november 2024 Periodiek overleg met Stort Doonweg.
- Januari 2025 beoordelen afdichtingsplan.

BIJLAGE

Annotatie werkbezoek Stort Doonweg BV